

формування умінь оптимальної поведінки в різних підприємницьких ситуаціях, з якими учень зустрічається впродовж усього життя.

*Тетяна Пащенко,
старший науковий співробітник лабораторії
науково-методичного супроводу підготовки фахівців у коледжах і технікумах
Інституту професійно-технічної освіти НАПН України, кандидат педагогічних наук,
старший науковий співробітник, м. Київ (Україна)*

КОНТРОЛЬ ЯКОСТІ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ У БУДІВЕЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ

Необхідність перебудови структури і змісту підготовки майбутніх фахівців, зумовлена потребою суспільства у висококваліфікованих кадрах, ставить нові вимоги до моніторингу освіти. Сучасна парадигма освіти змінюється від знаннєвої до компетентнісної, відповідно змінюються і технології оцінювання навчальних досягнень студентів. Розвиток різноманітних видів педагогічного контролю стимулює навчання та пізнавальну діяльність студентів [1].

Теоретичні проблеми контролю знань студентів були предметом досліджень Ю. Бабанського, В. Беспалька, Ю. Романенка, Л. Романишиної, Н. Тверезовської та ін. Упровадження компетентнісного підходу вимагає використання нових методів і прийомів поточного та екзаменаційного контролю у практиці фахової передвищої освіти.

Перебуваючи в безперервному розвитку, концепція організації контролю в даний час піддається різним змінам, тому що на неї впливають багато факторів, в тому числі і зміни в суспільстві, роль і місце освіти в сучасному світі. У міру розвитку освіти завжди переглядалися цілі, завдання, значення, місце, методи і форми контролю. Ставлення дослідників до проблеми контролю варіювалося від визнання його важливої ролі до повного заперечення його необхідності, і навіть шкідливості для навчання. Однак, як показує практика, спроби виключити контроль частково або повністю з освітнього процесу призводять до зниження його якості.

Будівельне виробництво в сучасних умовах є рентабельним та прибутковим за умов упровадження високоякісних та високопродуктивних

будівельних матеріалів, передових будівельних технологій, перспективних наукових розробок, наявності кваліфікованих компетентних будівельних кадрів.

Організація праці будівельників специфічна тим, що значна частина робочих операцій виконується колективно. Технологічною особливістю професійної діяльності у будівництві є необхідність знань та вмінь не лише в обсязі свого освітньо-кваліфікаційного рівня, але й нижчих розрядів, що пов'язано з управлінням діяльністю колективу (ланки, бригади).

Керівник певного рівня має досконало розуміти зміст роботи підлеглих, у разі потреби – навчити потрібним операціям. Ці вимоги є визначальними чинниками формування змісту професійної підготовки майбутніх будівельників.

Основні труднощі професійної адаптації молодих фахівців, як зазначають досвідчені будівельники-практики, становлять необізнаність із сучасними будівельними технологіями, нерозуміння фізичних та хімічних процесів, які супроводжують будівельні операції, низькі навички читання креслень, нерозуміння та низькі вміння виконувати вимоги технологічних регламентів, недосконалі математичні навички проведення складних і навіть простих розрахунків, відсутність практичних навичок роботи з будівельними матеріалами тощо.

Відбір змісту, методів, засобів і форм підготовки фахівців будівельників повинен проходити урахуванням особливостей обраної спеціальності з метою формування професійно важливих якостей, знань і умінь [2].

Підготовка будівельників вимагає постійної розробки та вдосконалення методів і форм організації навчання та контролю знань. Перш ніж вибрати найбільш прийнятну форму навчання і контролю знань для спеціальних дисциплін, необхідно усвідомити якими якостями повинен володіти технік-будівельник, які межі його професійної діяльності, якими професійними знаннями, вміннями і навичками він повинен володіти.

Головна вимога роботодавців, що пред'являється до випускників - гнучко реагувати на зміну умов праці в будівельній галузі, наявність проектувальних, конструктивних, організаторських, технологічних, реконструкційних умінь, вольових і ділових якостей, необхідних у професійній діяльності.

Забезпечення формування професійно значущих якостей відбувається за допомогою застосування практико-орієнтованих завдань під час проведення аудиторних і позааудиторних практичних занять, лабораторних робіт, проведення та організації конференцій, супроводу дослідницької та проектної діяльності, навчальної, виробничої та переддипломної практики. Постійний контроль знань і вмінь студентів коледжу з усіх аспектів навчально-виховної діяльності дозволяє підготувати їх до професійної діяльності техніків і підвищити якість їхньої підготовки.

Комплексний підхід до контролю знань означає те, що він буде здійснюватися на всіх етапах навчання, на кожному з етапів навчання буде застосовуватися найбільш прийнятна форма контролю знань. Для оцінки якості освітнього процесу є важливим, щоб контроль носив системний характер.

Таким чином, проблема контролю якості освітнього процесу, його оптимізація, вдосконалення різних аспектів з метою підвищення як ефективності самого контролю, так і ефективності всієї системи освіти – одна з насущних проблем сучасної професійної освіти. Педагогічні завдання контролю – це адаптовані для даної педагогічної системи загальнодержавні завдання підготовки фахівців з таким багажем знань, який дозволив би їм якомога швидше увійти в нову професійно-виробничу систему, максимально проявити свої знання і здібності, вирішувати будь-які професійні завдання.

Література:

1. Стандартизація професійної освіти: теорія і практика; монографія / А.А. Каленський, П.Г. Лузан, Н.М. Ваніна, Т.М. Пащенко та ін. За наук. ред. А.А. Каленського. Житомир: Полісся, 2018. 256 с.
2. Пащенко Т.М. Методика самостійної роботи студентів аграрного коледжу в процесі вивчення спеціальних дисциплін. дис. ... канд. пед. наук.: Київ, 2005. 222 с.